

राधा

श्रीयुगमूर्तिं सदास्य ध्यानपाद्यादिभिः क्रमात् ॥
भक्तेः सह सजातीयैः श्रव्याशुसारवस्तुभिः ।
तद्भक्तः पूजयेद्भक्ता तां सदा संयतेन्द्रियः ॥”

अथ ध्यानम् ।

“हेमेन्द्रीवरकान्तिमञ्जुलतरं श्रीमञ्जगम्बोहनं
निखाभिर्ललिततादिभिः परितृतं सन्नौलपीता-

स्वरम् ।

नानाभूषणभूषणाङ्गमधुरं केशोरूपं युगं
गान्धर्वान्जनमयं सुललितं निखं प्ररयं भजे ॥

युगमूर्तिमिति ध्यात्वा शालग्रामेऽथवा पुनः ।
साक्षात् शैलादिमूर्ती वा मनोमय्यां समर्चयेत् ॥

ततो मङ्गलपूजाश्च तयोः सम्मुखतः क्रमात् ।
कुल्याङ्गत्तः प्रयत्नेन ध्यानपाद्यादिभिः सदा ॥

ललिता पश्चिमे पूज्या पीतवर्णदलेऽपरा ।
चन्द्रावतीं शुक्लदले तद्वामे पूजयेत् सुधीः ॥

वायवे श्यामलां देवीं कृष्णवर्णदलेऽर्चयेत् ।
तद्वामे चित्ररेखाख्यां शुक्लवर्णदले ततः ॥

उत्तरे श्रीमती लब्धां रक्तवर्णदले तथा ।
तद्वामपार्श्वे चन्द्राख्यां नीलवर्णदलेऽर्चयेत् ॥

रक्तवर्णदलेऽप्यर्थां ईशाने श्रीहरिप्रिया ।
तस्या वामे शुक्लदले पूज्या मदनसुन्दरी ॥

पीतवर्णदले पूर्व्वे विशाखां समर्चयेत्ततः ।
प्रियां तस्या वामपार्श्वे शुक्लवर्णदलेऽर्चयेत् ॥

अधिकोणे श्यामवर्णां दले सयां समर्चयेत् ।
तद्वामे श्रीमधुमतीं शुक्लवर्णदलेऽर्चयेत् ॥

पूजयेद्दक्षिणे पद्मां रक्तवर्णदले तथा ।
ग्रशिरैखाश्च तद्वामे नीलवर्णदलेऽर्चयेत् ॥

पूजयेन्नेत्र्यते भद्रां रक्तवर्णदले ततः ।
रसप्रियाश्च तद्वामे शुक्लवर्णदलेऽर्चयेत् ॥ * ॥

श्रीराधाप्रियसङ्गिनीं विधुसुखीं कृष्णप्रियां
प्रियर्षीं

हेमाभां परिवादिनीं सुमधुरभानां सुवेशा-

स्वराम् ।

सद्भवाभरणैर्मनोहसुतनु निखां जगम्बोहिनीं
वन्दे श्रीललितां कुरङ्गनयनीं पीताम्बरेणाट-

ताम् ॥ १ ॥

श्यामां श्यामपरायणां वरतनुं चामीकराङ्ग-

च्छटां

मञ्जरीं मधुरध्वनिं परिलसच्चन्द्राननां सुखराम् ।
सद्भवाभरणां सरोजनयनीं शुक्लाशुकेनाहतां

ध्यायेत् श्रीललितासखीं सुचित्रकां चन्द्रावती-

सुत्तमाम् ॥ २ ॥

कान्ध्या काचनसन्निभां सुललितां कृष्णाम्बरं

विभर्ती

नानाभूषणमञ्जुलाश्च सुदर्तां माहङ्गिकीं सुन्द-

रीम् ।

श्रीवृन्दाविपिनेश्वरीं प्रियसखीं भयां प्रशाङ्का-

ननां

वेणीचारुसुमलिकासज्जमम् निखं भजे

श्यामलाम् ॥ ३ ॥

श्रीकृष्णप्रियवल्लभां ग्रशिसुखीं सच्चन्दहस्ता-

न्वितां

राधा

सुहृदखण्डशरीरकान्तिमनुलां शुक्लाम्बरेणाहताम् ।
खण्डाभरणां सदा पुलकिनीं श्रीकृष्णभावेन वै
गायन्तीं मधुरस्वरैरविरतं श्रीचित्रलेखां

भजे ॥ ४ ॥

कनकनिभशरीरां विभर्तीं रक्तवर्णं
ललितनलिननेत्रां चारुभूषाङ्गशोभाम् ।

सुमधुरपिकवाक्यां चन्द्रवक्त्रां सुवेशां
मधुरिपुनिजदासीं श्रीमतीं तां हि वन्दे ॥ ५ ॥

वृन्दावनेशनिजसेवनचौश्रदासीं
रम्यां सुनीलवसनां सुरवाचयन्ताम् ।

नानाविभूषिततनुं स्फुरदम्बुनाम्नीं
चन्द्रां भजे सकलरागमनोज्ञगानाम् ॥ ६ ॥

सुवर्णवर्णां शुक्लधारिणीं तां-
सुपाङ्गयन्तां मणिभूषणाङ्गीम् ।

हरिप्रियां मञ्जुलपद्मेनां
भजेऽहमीणां कनकाङ्गशोभाम् ॥ ७ ॥

रवावकलवादिनीं सकलरागसंगायिनीं
सुचारुमणिकुण्डलां श्रद्धपूर्व्वचन्द्राननाम् ।

सुरतवरभूषणां रुचिरशुभ्रपङ्कजरां
भजे मदनसुन्दरीं कनकवर्णदेहां शुभाम् ॥ ८ ॥

सुतानन्नां गीते भ्रमरकलकण्ठीं सुचतुरां
जगदन्त्यां वेङ्गललिननयनामिन्दुवदनाम् ।

विशाखां गौराङ्गीं कलितसुरलीं पीतवसनां
भजे श्यामां सेयां सकलगुणपूर्णां सुखमयीम् ॥ ९ ॥

सुचामीकराभूषणाङ्गां सुवेशां
सुसङ्गीतविद्यासुधीरां वरेण्याम् ।

सुवंशीसुगानां सुहेमाङ्गशोभां
भजे श्रीप्रियां शुक्लवक्त्रां मनोज्ञाम् ॥ १० ॥

गान्धर्वानिजदासिकां सुगदवाग्मयन्तां सदा
विभर्तीं

मञ्जुस्वर्णविभूषितां वरतनुं पाथोजनेनां

वराम् ।

ध्यायेत् कृष्णपदारविन्दमधुपीं कृष्णाम्बरेणा-

हतां

संगीते मधुरवरामविरतं सेयां मनोहारि-

त्रीम् ॥ ११ ॥

रुचिरमधुमतीं तां तत्रचामीकराभां
पिककलरवकण्ठीं शुक्लवक्त्रं दधानाम् ।

तिलकुसुमसुनासां चारुहेमाङ्गभूषां
युगलचरश्चैवातत्परामाभजेऽहम् ॥ १२ ॥

रत्नलङ्कारदेहां जितकुसुमरुचौमङ्गलावय-
रूपे-

भयां सङ्गीतविद्यासुनिपुणरसिकां तानमानाति-

विशाम् ।

शारङ्गीयन्तगानां कनकनिभतनुं सन्ध्या कृष्ण-

सेवीं

वन्दे पद्मां सुवेशां प्रशधरवदनां विभर्तीं रङ्ग-

वक्त्रम् ॥ १३ ॥

ग्रशिरैखां नन्दरङ्ग वाद्यन्तीं सहस्रहृदः ।
रसालापस्वरूपां रसप्रेमैकसंयुताम् ॥ १४ ॥

भयां श्रीग्रशिरैखां सुखमकां यन्त्रादि-

गानां वरां

राधा

वन्देऽहं मधुरस्वरां परमिकां लावण्यसारा-

न्विताम् ।

नानावर्णविशारदां वरतनुं पङ्काम्बरेणाहतां
फुल्लेन्द्रीवरलोचनामविरतं ध्याये जगम्बो-

हिनीम् ॥ १५ ॥

श्रीयन्तं खरमङ्गलं कलरवं गाने सदा विभर्तीं
श्रीभद्रां मधुरस्वरां सुललितां सद्रक्तवक्त्राहताम् ।

राजतुख्यं रत्नं विभूषणवरेरङ्गैः सदा शोभितां
ध्याये श्रीयुगसैविकां परमिकां जट्टैकमयां

सदा ॥ १६ ॥

राधाकृष्णपदारविन्दमधुपीं सद्भङ्गतुल्याधिनीं
नानाभूषणभूषिताङ्गरुचिरां सद्रक्तवक्त्रां

भुभाम् ।

ध्याये सन्ततकृष्णभावललितां कैयूरहेमाङ्गदां
खण्डाङ्गीं च रसप्रियां सुखमयीं सन्धाङ्गशोभा-

न्विताम् ॥ १७ ॥

मधुस्वरां कोकिलभङ्गगानां

सतुम्बरीयन्तविधारिणीं च ।

वनप्रियां शुक्लसुचीनवक्त्रां

भजे हरिदाङ्गसमञ्जशोभाम् ॥ १८ ॥

एवं ध्यात्वा पूजयित्वा ललितायां यथाक्रमम् ।
पाद्यादिभिः सोपचारैर्विधिवद्भक्तितत्परः ॥

सङ्गित्यो ललितादीनां हस्तात्पश्चिमतो मुने ! ।
प्रणवादिनमोऽन्तेन संप्रदानपरेण वै ।

तत्तन्नाम्ना तु मनुना पुष्पगन्धादिभिर्मने ! ॥”
इति पाण्डिततरङ्गिणी श्रीराधाकृष्णारम्भीप्रत-

कथनमाह्वार्य नाम १६२ अध्यायः ॥

श्रीवदाशिव उवाच ।

“प्रत्येकेऽथ पूजयेद्भक्तमस्तु दले दधि ।
श्रद्धा नाम्ना कथ्यते ताच्छाद्याविंशधिकं शतम् ।

इन्द्रसुखी रसघ्ना च शुभदा सुसुखी तथा ।
वक्त्रवौ चन्द्रिका चारुचतुरा च सुपञ्चना ॥

मधुरा हस्तकमला तथा मधुरभाविनी ।
विष्णाविनी रसवती तथा खड्गनलोचना ॥

सुखदा चम्पकलिका रसदा रसमञ्जरी ।
सदा सुमञ्जरी शोभा चन्द्रा चन्द्रप्रभावती ॥

वाचन्ती मालती जाती चन्द्रकान्ती सुकुलता ।
रम्भा भ्रमरगम्भीरा सुशोभा च सुवेशिनी ॥

आमलकी सुधाकण्ठी श्रिता च श्रीरतिप्रिया ।
शुक्लप्रिया मधुकरी सुवेशा चान्तोद्भवा ॥

सुरलीवल्लभा वृन्दा पारिजातप्रिया शुभा ।
पञ्चस्वरा रत्नमाला मदिरा हासवल्लवी ॥

मातङ्गमनी तारावती कुङ्कुलधारिणी ।
केशरी मित्रवृन्दा च लक्ष्म्यायुतमालिका ॥

मायावती कौशिकी च कोमलाङ्गी सुचन्दनी ।
पीयूषभाषिणी सत्यवती च कुङ्कुमाविनी ॥

कपीतमालिका लोपासुता च किंशुकप्रिया ।
हलावती कुङ्कुमा च कमला च मदानसा ॥

तिलोत्तमा च सावित्री बहुला प्रियवादिनी ।
सुक्तावली चित्ररेखा सुमित्रा लोलकुङ्कुला ॥

अरुन्धती चित्रवती श्रीरक्ता पद्मगन्धिनी ।
मेनका कलिका रङ्गकेतकी कामन्दर्द्धनी ॥